

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6C/329/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815216947
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815216947.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou, PhD. v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., N. XXX/X, o zaplatenie 11.519,33 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 14.10.2015 doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 19.10.2015 domáhal proti odporcovi, aby zaplatil navrhovateľovi sumu 11.519,33 eura a trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 25/2015 zo dňa 31.03.2015 uzatvorenej medzi postupcom Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, Bratislava IČO: 31 335 004 a EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska č. 5, Bratislava IČO: 35 724 803 postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku odporcu. Dňa 12.09.2008 uzavrel právny predchodca navrhovateľa s odporcom Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, v súlade s ktorou poskytol odporcovi mimoriadny medziúver vo výške 8298,48 eura. Odporca sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99% ročne, pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 48,36 eura a do nasporenia 40% cieľovej sumy sa zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 41,49 eura. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne, pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 72,63 eura. Odporca si riadne a včas nespínil svoj záväzok zo zmluvy, preto navrhovateľ listom zo dňa 27.05.2010 od zmluvy odstúpil a vyzval ho na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov, na výzvu nereagovali.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa vyjadril písomným podaním zo dňa 11.02.2016, v ktorom vzniesol námietku premlčania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä návrhom, zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 12.09.2008, odstúpením od zmluvy zo dňa 20.10.2011, všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, výpisom navrhovateľa z OR, poverením, zmluvou o postúpení pohľadávok č.l. 25/2015 zo dňa 31.03.2015, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 17.04.2015. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 12.09.2008 medzi právnym predchodcom navrhovateľa ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom, na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2465958103 bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2465958904, na základe ktorej navrhovateľ poskytol dlžníkovi mimoriadny medziúver vo výške 250.000,- Sk (8298,48 eura). Dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 48,36 eura, a do nasporenia 40% cieľovej sumy sa zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 41,49 eura, do 15. dňa v mesiaci. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník a spoludlžník zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 72,63 eura. Napriek písomným upomienkam zo strany veriteľa si dlžník nespĺnil svoje povinnosti, následkom čoho sa dostal do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy, navrhovateľ odstúpil listom zo dňa 20.10.2011 od zmluvy a vyzval dlžníka na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov do 7 dní od doručenia listu. Žalovaný list zo dňa 20.10.2011 si v odbernej lehote nevyzdvihol.

Dňa 31.03.2015 došlo medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. Bajkalská 30, Bratislava a navrhovateľom k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok č 25/2015. Z prílohy k tejto zmluvy vyplýva, že na navrhovateľa prešla aj pohľadávka voči odporcovi. Podľa údajov uvedených v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že pohľadávku tvorila suma vo výške 11519,33 eur. Táto suma pozostávala z istiny 8374,64 eur, úroky celkom v sume 3144,69 eur.

Listom zo dňa 17.04.2015 oznámil právny predchodca navrhovateľa odporcovi postúpenie pohľadávky na navrhovateľa.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, stavebným sporením sa rozumie prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len "stavebný úver").

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v stave účinnom od 01.01.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 879j OZ, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ v stave účinnom v deň uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 OZ v stave účinnom v deň uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods. 4 OSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa čl. VII bod 1 Zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX Všeobecných podmienok.

Podľa čl. VII. bod 7 Zmluvy, odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa čl. VIII. bod 4 Zmluvy, dlžník, resp. dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI ods. 2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný, nakoľko odporca dôvodne vzniesol námietku premlčania.

Dňa 12.09.2008 medzi právnym predchodcom navrhovateľa ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom, na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2465958103 bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2465958904, na základe ktorej navrhovateľ poskytol dlžníkovi mimoriadny medziúver vo výške 250.000,- Sk (8298,48 eura). Dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 48,36 eura, a do nasporenia 40% cieľovej sumy sa zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 41,49 eura, do 15. dňa v mesiaci. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník a spoludlžník zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 72,63 eura. Napriek písomným upomienkam zo strany veriteľa si dlžník nespĺnil svoje povinnosti, následkom čoho sa dostal do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy, navrhovateľ odstúpil listom zo dňa 20.10.2011 od zmluvy a vyzval dlžníka na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov do 7 dní od doručenia listu. Odporca si list zo dňa 20.10.2011 v odbernej lehote nevyzdvihol.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Zmluva o úvere (medziúvere) je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku (tzv. absolútny obchod). Ustanovenie Obchodného zákonníka však v čase vzniku predmetného právneho vzťahu

neobsahovali ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 12.09.2008 je i spotrebiteľskou zmluvou (viď aj zákon o ochrane spotrebiteľa v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy). Súd nepopiera úver (mediúver) ako absolútny obchod. V prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva, sa však na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky, by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave, zhoršilo.

Na základe vykonaného dokazovania a § 48 ods. 1 a 2, § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka dospel súd k záveru, že ak navrhovateľ dňa 20.10.2011 odstúpil od predmetnej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou došlo k jej zrušeniu od začiatku a účastníci predmetnej zmluvy sú si povinný v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. V zmysle §§ 39, 54 ods. 1, 48 a 457 OZ je nutné konštatovať, že zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku ex tunc (§ 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 OZ. V tomto prípade vzniká právo navrhovateľa domáhať sa od odporcu vrátenia poskytnutého úveru, nie však úrokov za úver zo zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa o vrátenie plnenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje, inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníku. Nemožno tiež prehliadnúť, že je to navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Ustanovenie Zmluvy, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre odporcu nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 OZ. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je v súlade s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľa aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča Smernica rady 93/13/PHS.

Zmluvná podmienka o odstúpení od zmluvy, dohodnutá v čl. VII. bod 1, bod 7 Zmluvy nie je vyvážená a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech dlžníka. Objektívne zhoršuje jeho postavenie, keď jednostranne zvýhodňuje iba veriteľa, zachováva všetky jeho práva. Veriteľ pritom nielenže text zmluvy vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia od zmluvy naplnil, aj keď mal na výber iné inštitúty súkromného práva. Klausula o odstúpení nie je ničím iným, ako poistením zachovania všetkých práv veriteľa, vrátane úrokov a poplatkov len s ďalším zvýhodnením, a to o úroky aj za úverové obdobie, ktoré ešte nenastalo. Spotrebiteľ pritom nemá zachované žiadne svoje práva. Vzniká mu však povinnosť jednorazového plnenia, vrátane úrokov. Ide preto o neprijateľnú podmienku (tento právny názor vyplýva napr. z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č. 17Co 50/2012, Krajského súdu Prešov č. 6Co 2/2013). Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ poskytol dlžníkovi mimoriadny medziúver 8298,48 eura. V čl. VII. bod 7 si zmluvné strany dohodli, kedy nastávajú účinky odstúpenia od zmluvy: dňom doručenia druhej zmluvnej strane, resp. dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte. Odporca si odstúpenie od predmetnej zmluvy neprevzal. Účinky odstúpenia od predmetnej zmluvy preto nastali dňa 09.02.2012, t.j. dňom uplynutia úložnej doby na pošte.

Odporca vzniesol vo veci námietku premlčania. Odstúpením navrhovateľa od predmetnej zmluvy sa zmluva zrušila od začiatku v zmysle § 48 OZ a každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo na základe predmetnej zrušenej zmluvy dostal (§ 457 OZ) titulom bezdôvodného obohatenia. Vydať bezdôvodné obohatenie je povinný každý účastník v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 OZ), ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. V danom prípade je to deň, kedy nastali účinky odstúpenia od zmluvy a to deň 09.02.2012. Ak navrhovateľ uplatnil svoj nárok z predmetnej zmluvy na súde dňa 19.10.2015 urobil tak po márnom uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Súd dospel k rovnakému záveru, aj napriek čl. VIII ods. 4 Zmluvy, nakoľko ustanovenie čl. VIII. bod 4 Zmluvy, v ktorom dlžník, resp. dlžníci vyhlásili, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI ods. 2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto

zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť, považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku /ktorá bola už určená v Rozsudku Okresného súdu Prievidza čk. 13C103/2014/. Predmetné ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka predlžujú subjektívnu premlčaciu dobu pri plnení z bezdôvodného obohatenia z dvoch rokov na desať rokov, zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka a evidentne zhoršujú jeho postavenie. Inými slovami povedané predĺženie premlčacej doby nad zákonnou stanovenú dobu podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania je nevýhodnejšie ako premlčacia doba podľa úpravy Občianskeho zákonníku (§ 107 OZ).

Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný, z dôvodu jeho premlčania, zamietol.

Súd v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodol o náhrade trov konania tak, že úspešnému účastníkovi konania odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní trovy nevznikli a ani si ich neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 OSP, sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.